

dr hab. Anna Wal, prof. UR

Zakład Literatury Polskiej XX i XXI Wieku

Proponowany zakres tematyki seminarium licencjackiego

dla studentów III roku filologii polskiej oraz zainteresowanych zagadnieniami studentów

dziennikarstwa i komunikacji społecznej, rok akademicki 2019/2020

Problematyka seminarium dotyczyła będzie literatury polskiej XX i XXI wieku (od dwudziestolecia międzywojennego do współczesność). Jej zakres obejmuje utwory prozatorskie (z uwzględnieniem form eseistycznych, publicystycznych i dziennikarskich oraz epistolografii), ale także poetyckie i dramat. Prace z historii literatury o charakterze analityczno–interpretacyjnym mogą być poświęcone wybranym tekstom, cyklom, motywom oraz toposom literackim.

Wyboru tematu pracy dokonują studenci na podstawie dostarczonej przez mnie listy (po wcześniejszych konsultacjach z seminarzystami) lub zgłaszając własną propozycję. Jestem także otwarta na pomysły, które wykraczają poza wskazane poniżej obszary badawcze:

1. Pisarstwo kobiet, jego przemiany; autorki różnych pokoleń literackich; problematyka utworów, kreacje postaci kobiet w wybranych powieściach (1-2 teksty), np. Marii Kuncewiczowej (*Cudzoziemka, Przymierze z dzieckiem, Tristan 1946*), Heleny Boguszewskiej (*Całe życie Sabiny*) Marii Ukniewskiej (*Strachy*), Poli Gojawiczyńskiej (*Dziewczęta z Nowolipek, Rajska jabłoń*);
Joanny Bator (*Ciemno, prawie noc; Piaskowa góra, Chmurdalia*), Manueli Gretkowskiej (np. *Polka, Europejka, Obywatelka*), Ingi Iwasiów (*Bambino, Ku słońcu*), Anny Janko (*Dziewczyna z zapalkami, Pasja według św. Hanki*), Grażyny Plebanek (*Dziewczyny z Portofino*), Magdaleny Zimny-Louis (*Pola*)....
2. II wojna światowa w twórczości pisarzy różnych generacji (pamięć, późna pamięć, postpamięć). Kategorie doświadczenia i reprezentacji.
 - „Epoka pieców” w prozie Adolfa Rudnickiego (opowiadania z tomów *Szekspir, Ucieczka z Jasnej Polany* lub z tomu *Opowiadania Wybrane BN*):
 - pamięć II wojny światowej w utworach „dzieci holokaustu” (wybrane teksty Henryka Grynberga, Irit Amiel, Wilhelma Dichter, Michała Głowińskiego)
 - dziecko w świecie łagrów (np. P. Bednarski *Błękitne śniegi*; A.Turczyński *Chłopiec na czerwonym koniu*).

3. Literatura polska na obczyźnie. Od emigracji niepodległościowej do zarobkowej. Przykładowe zagadnienia: kreacje postaci (e)migrantów, obrazy ojczyzny i kraju osiedlenia, poetyka utworów emigracyjnych.
- Np. proza Danuty Mostwin (wybór 2 powieści), *Dom starej lady*; *Ameryko! Ameryko!*; *Ja za wodą ty za wodą* lub inne);
- proza Alicji Iwańskiej (*Świat przetłumaczony*, *Baśń amerykańska*; *Potyczki i przymierza. Pamiętnik 1918-1985*);
 - proza Manueli Gretkowskiej lub przedstawicielek kolejnych generacji migrantów, np. Dany Parys-White (*Emigrantka z wyboru: opowieść londyńska*), Iwony Słabuszewskiej-Krauze (*Hotel Irlandia*);
 - proza Edwarda Redlińskiego (*Szczuropolacy. Podśluchowisko*);
 - dramaty Sławomira Mrożka (*Emigranci*), Janusza Głowackiego (*Antygona w Nowym Jorku*).
4. Literatura dokumentu osobistego, epistolografia - przykładowe tematy (wersje robocze):
- Anna Świrszczyńska jako diarystka (*Jeszcze Kocham ... Zapiski intymne*)
 - Portret Haliny Poświatowskiej w świetle korespondencji (H. Poświatowska *Listy*)
 - Doświadczenie emigracji w świetle korespondencji Tymona Terleckiego i Józefa Wittlina (tychże *Listy 1944 –1976*).
5. Tematyka prac może również obejmować związki literatury i filmu, adaptacji jako interpretacji.
- Np. Andrzej Stasiuk *Opowieści galicyjskie* i adaptacja tego tomu prozy – film *Wino truskawkowe*;
- Olga Tokarczuk *Prowadź swój pług przez kości umarłych* i film *Pokot*
6. Współczesny reportaż – tematy mogą dotyczyć twórczości m.in. Jacka Hugo-Badera, Hanny Krall, Wojciecha Tochmana, Małgorzaty Szejnert, Mariusza Szczygła, Agaty Tuszyńskiej, i innych. Przykładowe tematy (wersja robocza):
- Kołyma oczami Anatola Krakowieckiego (*Książka o Kołymie*) i Jacka Hugo-Badera (*Dzienniki Kołymskie*);
 - Obraz PRL-u w reportażach M. Szejnert (*My, właściciele Teksasu*) i Hanny Krall (wybrane teksty)
 - Polscy reportażyści o Rosji (np. Hugo-Bader *W rajskiej krainie wśród zielska...*)